

VERSLAG VAN DE VICE-GOUVERNEUR VAN HET
ADMINISTRATIEF ARRONDISSEMENT BRUSSEL-HOOFDSTAD
OVER HET JAAR 2004.

INLEIDING

Het dwingende karakter van de bestuurstaalwetten is niet altijd in overeenstemming te brengen met de goede werking en de noodzakelijke continuïteit van de dienstverlening. Vandaar dat veeleer een voorzichtige en pragmatische houding, ingegeven door de ratio legis vanwege de toeziende overheden, geboden blijft bij de beoordeling van de voorgelegde dossiers.

Men kan zich terecht afvragen of de kortlopende contracten en de vervangingen om louter organisatorische redenen dienen het voorwerp uit te maken van een schorsing. De schorsing is slechts een voorbereidende maatregel.

Bij de circulaires van 14 en 29 oktober 2004 die ter informatie aan de vice-gouverneur werden gezonden, stippelde de Brusselse regering een beleid uit ten aanzien van de contractuele aanwervingen van personeelsleden bij de lokale besturen. De Brusselse regering kan als toezichthoudende overheid, op grond van deze circulaires waarbij onder meer rekening gehouden wordt met de goede werking en de continuïteit van de lokale besturen, zowel de opportuniteit als de wettigheid van de genomen beslissingen controleren (André MAST - Overzicht van het Belgisch Administratief Recht - E, Story Scientia - 1977, p 73).

Op langere termijn is een wetswijziging noodzakelijk om tegemoet te komen aan de realiteit van het terrein.

1. ALGEMEEN.

Bij toepassing van artikel 65 van de gecoördineerde wetten op het gebruik der talen in bestuurszaken van 18 juli 1966 toetst mijn ambt de besluiten van de gemeenteoverheden en O.C.M.W.'s aan de wetten en verordeningen op het gebruik der talen in bestuurszaken, met name de bestuurstaalwet zelf en de omzendbrieven van de Brusselse Hoofdstedelijke regering.

De beslissingen die aan mijn ambt voorgelegd worden betreffen benoemingen in de ruimste betekenis : toelatingen tot de stage, vaste benoemingen, bevorderingen, contractuele tewerkstellingen ongeacht hun statuut.

De statistische gegevens handelen bijgevolg over het aantal beslissingen van de gemeentebesturen en openbare centra voor maatschappelijk welzijn en niet over het aantal personeelsleden dat er tewerkgesteld zijn. Voor eenzelfde personeelslid kunnen dus in hetzelfde jaar twee of meer beslissingen toegestuurd worden, bijvoorbeeld eerst een toelating tot de stage en zes maanden later een vaste benoeming of een contractuele aanstelling van 3 maanden gevolgd door een verlenging.

Van de personeelsleden die de dienst verlaten hebben wordt mijn ambt niet systematisch in kennis gesteld. De informatie over de uitdiensttredingen kan een ander licht werpen op de statistische gegevens.

2. WETTEN EN VERORDENINGEN WAAROP HET TOEZICHT OP DE NALEIVING VAN DE BESTUURSTAALWET GESTEUND IS.

De bestuurstaalwet.

De omzendbrieven van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van :

- ° 19 november 1997, verlengd op 31 augustus 2000 voor een periode van 2 jaar ;
- ° 18 en 19 juli 2002, geschorst door de Raad van State met een arrest van 8 april 2003 ;
- ° 14 en 29 oktober 2004 betreffende de gevolgen van de schorsing, door het arrest van de Raad van State van 8 april 2003, van de tenuitvoerlegging van de omzendbrieven van 18 en 19 juli 2002 betreffende het taalhoffelijkheidssakkoord.

Het koninklijk besluit van 8 maart 2001 tot vaststelling van de voorwaarden voor het uitreiken van de bewijzen omtrent de taalkennis voorgeschreven bij artikel 53, tweede lid, van de wetten op het gebruik der talen in bestuurszaken samengevat op 18 juli 1966. (Het examenreglement werd door SELOR aangepast waardoor de belanghebbenden voortaan zelf kunnen inschrijven voor de taalexamens. Voorheen dienden de lokale overheden het taalexamen voor de contractuele personeelsleden aan te vragen.)

3. STATISTISCHE GEGEVENS.

Voor het jaar 2004 werden 2.439 beraadslagingen toegestuurd :

- 1.444 door de gemeentebesturen en
- 995 door de raden van de O.C.M.W.'s.

Vergelijkende tabel van de beraadslagingen van de Nederlandse en de Franse taalgroep.

GEMEENTEBESTUREN 2004			
Beslissingen betreffende statutair personeel			
	N	F	
Houder van taalbrevet.			
Goedkeuring door de vice-gouverneur :	144	307	451
Bij gebrek aan taalbrevet:			
schorsing door de vice-gouverneur :	0	4	4
Totaal	144	311	455
Beslissingen betreffende contractueel personeel			
	N	F	
Houder van taalbrevet.			
Goedkeuring door de vice-gouverneur :	40	88	128
Bij gebrek aan taalbrevet :			
schorsing door de vice-gouverneur :	6	165	171
Tewerkstellingen van beperkte duur, voorlopig aanvaard :	56	634	690
Totaal	102	887	989
Algemeen totaal.	246	1198	1444

O.C.M.W.'s 2004			
Beslissingen betreffende statutair personeel			
	N	F	
Houder van taalbrevet.			
Goedkeuring door de vice-gouverneur :	28	48	76
Bij gebrek aan taalbrevet :			
schorsing door de vice-gouverneur :	0	1	1
Totaal	28	49	77
Beslissingen betreffende contractueel personeel			
	N	F	
Houder van taalbrevet.			
Goedkeuring door de vice-gouverneur :	19	24	43
Bij gebrek aan taalbrevet :			
schorsing door de vice-gouverneur :	10	110	120
Tewerkstellingen van beperkte duur, voorlopig aanvaard :	49	706	755
Totaal	78	840	918
Algemeen totaal	106	889	995

4. COMMENTAAR.

4.1. Statutair personeel.

De aanstelling van statutaire personeelsleden in de gemeentebesturen gebeurt op enkele uitzonderingen na in overeenstemming met de bestuurstaalwet.

Vanuit de gemeentebesturen werden 455 beslissingen voorgelegd :

- 144 betreffende personeelsleden van de Nederlandse taalrol,
- 311 betreffende personeelsleden van de Franse taalrol.

Slechts 4 beslissingen over benoemingen van Franstalige personeelsleden werden geschorst.

In één geval gaat het om de aanstelling bij een gemeentebestuur van een personeelslid van niveau A, houder van de brevetten waarin de artikelen 8 en 9, §1 van het koninklijk besluit van 8 maart 2001 voorzien, dat vast benoemd werd in een betrekking waarvan de titularis verantwoordelijk is voor het behoud van de eenheid in de rechtspraak of in het beheer van de dienst die hem toevertrouwd is en bijgevolg het taalexamen waarin artikel 11 voorziet moet afleggen.

In de 3 andere gevallen gaat het bij een gemeentebestuur om toelatingen tot stage van hulpbedienden (bodekamerbewaarders) die het bewijs van de mondelinge kennis van de tweede taal niet konden voorleggen.

Vanuit de O.C.M.W.'s werden 77 beslissingen voorgelegd :

- 28 betreffende personeelsleden van de Nederlandse taalrol,
- 49 betreffende personeelsleden van de Franse taalrol.

Voor de O.C.M.W.'s werd 1 beslissing, waarbij een adviseur van de Franse taalrol tot de stage toegelaten werd die houder was van de taalbrevetten vereist voor een functie in niveau 2 maar niet het bewijs had over de voldoende mondelinge kennis van de tweede taal, geschorst.

4.2. Contractueel personeel.

Bij gebrek aan een eensluidende interpretatie van de toepassing van de bestuurstaalwet bij de aanstelling van contractuele personeelsleden, werden de beraadslagingen hieromtrent in het verleden in de meeste gevallen geschorst.

Vanaf 1998, werd bij toepassing van de omzendbrieven van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 19 november 1997, 18 en 19 juli 2002, betreffende het taalhoffelijkheidssakkoord voor contractuele personeelsleden een pragmatische oplossing gezocht waarbij zij gedurende een beperkte periode van 2 jaar, één maal verlengbaar, de mogelijkheid kregen de vereiste brevetten te behalen.

Met deze oplossing werd de bestuurstaalwet niet restrictief toegepast, maar het toezicht over deze contractuele aanstellingen ontsnapte toch niet aan de vice-gouverneur omdat de beslissingen tot verlenging na afloop van de termijn van 2 jaar hem opnieuw dienden voorgelegd te worden.

Aldus werden, middels deze omzendbrieven, tal van beslissingen die voorheen het voorwerp van een schorsing zouden hebben uitgemaakt, voorlopig aanvaard, in afwachting van het behalen van het taalbrevet.

Vanuit de gemeentebesturen werden 989 beslissingen voorgelegd :

- 102 betreffende personeelsleden van de Nederlandse taalrol,
- 787 betreffende personeelsleden van de Franse taalrol.

128 beslissingen beantwoordden aan de eisen inzake taalkennis :

- 40 betreffende personeelsleden van de Nederlandse taalrol,
- 88 betreffende personeelsleden van de Franse taalrol.

In afwachting van het behalen van het taalbrevet werden, bij toepassing van de omzendbrieven betreffende het taalhoffelijkheidssakkoord, 690 beslissingen voorlopig aanvaard :

- 56 betreffende personeelsleden van de Nederlandse taalrol,
- 634 betreffende personeelsleden van de Franse taalrol.

Voor 171. beslissingen die niet in overeenstemming bleken met de bepalingen van de omzendbrieven werd overgegaan tot schorsing :

- 6 betreffende personeelsleden van de Nederlandse taalrol,
- 165 betreffende personeelsleden van de Franse taalrol.

Vanuit de O.C.M.W.'s werden 918 beslissingen voorgelegd :

- 78 betreffende personeelsleden van de Nederlandse taalrol,
- 840 betreffende personeelsleden van de Franse taalrol.

43 beslissingen beantwoordden aan de eisen inzake taalkennis :

- 19 betreffende personeelsleden van de Nederlandse taalrol,
- 24 betreffende personeelsleden van de Franse taalrol.

In afwachting van het behalen van het taalbrevet werden, bij toepassing van de omzendbrieven betreffende het taalhoffelijkheidssakkoord, 755 beslissingen voorlopig aanvaard :

- 49 betreffende personeelsleden van de Nederlandse taalrol,
- 706 betreffende personeelsleden van de Franse taalrol.

Voor 120 beslissingen die niet in overeenstemming bleken met de bepalingen van de omzendbrieven werd overgegaan tot schorsing :

- 10 betreffende personeelsleden van de Nederlandse taalrol,
- 110 betreffende personeelsleden van de Franse taalrol.

5. POSITIEVE RESULTATEN DIE HET GEVOLG ZIJN VAN DE INSPANNINGEN VAN DE OVERHEDEN OM DE CONTRACTUELE PERSONEELSLEDEN ERTOE AAN TE ZETTEN EEN BEWIJS VAN DE TAALKENNIS TE BEHALEN.

Dank zij de omzendbrieven betreffende het taalhoffelijkheidssakkoord en de versoepeling van de organisatie van de taalexamens kan worden vastgesteld dat :

- ° door het voorlopig aanvaarden van de beslissingen tot aanstelling van contractuelen, in afwachting van het behalen van het taalbrevet, het aantal schorsingen gevoelig vermindert ;
- ° het aantal beslissingen tot aanstelling van contractuelen, houders van een taalbrevet op het ogenblik van de indiensttreding, gunstig evolueert, met name 546 voor de gemeentebesturen en 168 voor de O.C.M.W.'s, sinds 2001 ;
- ° een redelijk aantal contractuele personeelsleden het vereiste taalbrevet behaald hebben na de indiensttreding, met name 86 voor de gemeentebesturen en 33 voor de O.C.M.W.'s, sinds 2001.

Hugo NYS,
Vice-gouverneur.